

najaar 2013

cultuurbericht

Uitgave voor donateurs en relaties van het Prins Bernhard Cultuurfonds

Panorama Mesdag kan
weer heel lang mee

Belangwekkende
biografieën van
Willem I, II en III

Misschien voor
het laatst: groots
Malevich-overzicht
in het Stedelijk

Prins Bernhard Cultuurfonds geeft cultuur de kans

inhoud

najaar 2013

- 4 Ze moesten er komen***
Cultuurfonds financierde biografieën van Willem I, II en III
- 8 Malevich en de Russische avant-garde***
Formidabele tentoonstelling in Stedelijk Museum Amsterdam
- 10 Zeeland in beeld**
Nieuw documentairefonds voor regionale producties
- 11 Conversations with my mother***
Muziektheater over de relatie tussen moeder en zoon
- 12 Omdat het nog altijd nodig is**
Het Josine de Bruyn Kops Fonds steunt vrouwelijke kunstenaars
- 14 Eindelijk***
Panorama Mesdag weer als nieuw
- 16 Meisje van Verkade**
Wat doet ze in de gracht?
- 18 Absinthe***
Arthur Japin schreef toneelstuk over de muze van de Tachtigers
- 19 Kunstenaars, vormgevers, glas, zeebeesten...***
... en waar dit toe leidt in het Leerdamse Glasmuseum
- 20 Een parel in Bolsward**
Bijzonder winkel-woonhuis gerestaureerd

rubrieken

- 22 fondsnieuws
- 24 donateursprofiel *Sylvie Jonkers*
- 25 project in beeld *De Pluut*
- 26 beursbericht *Stefan Hut*
- 27 donateuraanbiedingen*

*aanbiedingen exclusief voor donateurs van
het Prins Bernhard Cultuurfonds

De enige officiële grachtensnorkelaar

VERKADEMEISJE

Vroeger zwom ze met dolfinen, nu telt ze vissen in de Leidse grachten. Maak kennis met Aafke Verkade.

Cultuurfonds besteedt aandacht aan kleinschalige natuurprojecten

In de jaren zeventig voegde het Prins Bernhard Cultuurfonds naast cultuur ook natuurbehoud aan het werktein toe. 'Inmiddels is natuur in brede zin een vanzelfsprekend onderdeel van het Cultuurfonds,' vertelt Martijn Kahlman, adviseur Bestedingen. 'Dat is ook logisch, want natuur in Nederland staat niet los van cultuur: Nederland is een door de mens gemaakt (cultuur) landschap. Bovendien spreekt natuur een groot deel van de Nederlandse bevolking aan. Zo'n 3,7 miljoen Nederlanders zijn lid van traditionele natuurorganisaties als Natuurmonumenten. Deze organisaties werven gelden voor hun eigen, vaak groot-schalige, projecten. Het Cultuurfonds doet dit voor de hele sector. Wij hebben daarmee een unieke plaats ten opzichte van andere fondsenwervende organisaties.' Het Cultuurfonds ondersteunt ook meer kleinschalige natuurinitiatieven van organisaties of particulieren. De bijdrage van het Cultuurfonds uit het Meester Prikkebeen Fonds aan het Project Vissenmonitoring van Aafke Verkade is volgens Kahlman 'een heel mooi voorbeeld van een kleinschalig initiatief met een grote educatieve waarde'.

Meer weten? Kijk op www.verkademeisje.nl of scan deze pagina met Layar voor een onderwaterfilmpje.

Sommige mensen hebben een hobby waarvan je niet wist dat die bestond, maar waarvan je onmiddellijk begrijpt dat iemand er lol in heeft. Aafke Verkade bijvoorbeeld. Als zij klaar is met haar werk bij een medisch onderzoeksbedrijf, hijst ze zich in een duikerpak, neemt haar camera en snorkel, steekt de straat over, doet een boei om en... stapt in de gracht. Heel langzaam drijft ze dan op het water, speurt naar vissen en maakt opnames. 'Na afloop laad ik mijn foto's, filmpjes en data in mijn computer,' zegt ze. 'Zo stel ik een database samen die de gemeente en biologen kunnen raadplegen als ze willen weten welke vissen hier leven en paaien en welke waterplanten hier voorkomen.'

Gratis natuurfilm

Met speciale toestemming van de gemeente Leiden mag Aafke Verkade als enige inwoner van de stad snorkelen en vissen monitoren. Haar werkgebied is Havenwijk-Zuid, een wijk met zeven grachten. Naast de wetenschappelijke doelstelling heeft haar onderzoek nog een tweede reden: ze wil dat Leidenaars zich van bewust worden van wat er voor hun deur leeft. 'De grachten zijn geen open riool maar een prachtig stukje natuur. Als ik ga snorkelen, eindig ik altijd met een paar volwassenen

en kinderen die vanaf de kant nieuwsgierig meekijken. Laatst kwam er een moeder langs met haar zontje van vier, die nog nooit een snoek hadden gezien. De snoek ving voor hun ogen een blankvoorn en at hem op. Dat is net zoiets als een natuurfilm kijken in het Omniversum! Alleen kost het daar 15 euro.'

Snoek 2 versus snoek 7

Aafke Verkade, die jarenlang met wilde dolfinen zwom, ontdekte de visrijkdom in 2009, toen ze klimtouwen in de gracht ophing waarmee katten die in de gracht vallen zichzelf kunnen redden. 'Toen ik die touwen controleerde, zwommen de vissen me tegemoet. Dat bracht me op het idee vissen te gaan monitoren. Eerst noemde ik ze allemaal karper, nu ken ik ze.' Ze identificeerde al veertien soorten vis en ook Amerikaanse rivierkreeft en Chinese wolhandkrab. Hoe die exotische soorten in Leiden verzeild raken? 'Als eijte belanden ze in containerschepen uit Amerika en andere verre oorden. Zo komen ze in de Noordzee terecht en uiteindelijk hier in de grachten.' De wetenschappelijke waarde van Verkades onderzoek en de weerklank die haar project vindt bij de lokale bevolking zijn voor het Cultuurfonds reden om het Project Vissenmonitoring te steunen. 'Nu kan ik mijn verouderde camera's inruilen voor nieuwe en plaatjes maken waarop je snoek 2 perfect kunt onderscheiden van snoek 7. Ook kan ik de komende jaren de mooiste foto's en filmpjes op de website plaatsen, zodat iedereen kan meegenieten van de weelde.'

Stan Verhaag

www.verkademeisje.nl

BIJDRAGE
CULTUURFONDS
€ 7.000
uit het Meester
Prikkebeen Fonds

FOTO: SZANDRA PHOTOGRANS

'Eerst noemde ik ze allemaal karper'

FOTO: JELLE VERHEIJ